

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Центр заочної форми навчання
Кафедра банківської справи

Допустити до захисту
Завідувач кафедри _____
(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)
« ____ » _____ 20__ року

Дипломна робота

на здобуття
освітньо-кваліфікаційного рівня магістра

з теми

**«Система гарантування вкладень фізичних осіб в
сучасних умовах»**

Виконала: студентка 6 курсу, групи 10
спеціальності

8.03050802 «Банківська справа»

Хлевнюк Ю.Ю.

Керівник

Сергеева О.С.

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

ОДЕСА – 2016 року

АНОТАЦІЯ

Дипломна робота складається з трьох розділів, висновків та списку використаної літератури.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти щодо вдосконалення роботи систем гарантування вкладів в Україні в межах діючого законодавства в сучасних умовах.

Об'єктом дослідження виступають процеси формування та розвитку системи гарантування вкладів в Україні.

Мета дипломної роботи полягає у розвитку концептуальних основ системи гарантування вкладів в Україні у межах діючого законодавства в сучасних умовах через порівняння зарубіжного досвіду розвинутих країн.

Завданнями роботи є:

- проаналізувати основні економічні передумови розвитку систем гарантування банківських вкладів та їх сутність в Україні;
- відобразити основну класифікацію існуючих світових систем гарантування вкладів;
- розглянути нормативно-законодавчу базу щодо діяльності фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- дослідити сучасний стан і основні проблеми банківських установ України;
- прослідкувати як реалізуються функції системи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в сучасних умовах;
- розглянути процес ліквідації неплатоспроможного банку та виконання Фондом гарантування своїх зобов'язань (на прикладі АТ Банк «Фінанси та кредит»);
- порівняти досвід розвитку фондів гарантування вкладів фізичних осіб в розвинутих країнах ;

- винести основні пропозиції та рекомендації з подальшого вдосконалення діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

У роботі узагальнюються основні тенденції системи гарантування вкладів України, а також визначення основних проблем, що перешкоджають її розвитку.

У процесі роботи використовувались такі методи досліджень: теоретичне узагальнення, порівняння, групування та систематизація, системного аналізу, логічне узагальнення, а також графічний метод.

Одержані результати можуть бути використані банками на практиці при удосконаленні роботи банківських установ з метою запобігання втрати їх ліквідності та платоспроможності.

Рік виконання дипломної роботи: 2016.

Рік захисту роботи: 2017.

Ключові слова: система гарантування вкладів, страхування депозитів, ризик, ліквідність, платоспроможність,

Дипломна робота містить 138 сторінок, 14 таблиць та 24 рисунка, 3 додатки, список літератури з 94 найменувань.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМ ГАРАНТУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ВКЛАДІВ.....	6
1.1. Економічні передумови розвитку систем гарантування банківських вкладів та їх сутність в Україні.....	6
1.2. Класифікація існуючих світових систем гарантування вкладів.....	20
1.3. Нормативно-законодавча база щодо діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в Україні	29
Висновки до першого розділу.....	36
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	39
2.1. Сучасний стан і основні проблеми банківських установ України.....	39
2.2. Реалізація функцій системи гарантування вкладів фізичних осіб в сучасних умовах	53
2.3. Аналіз процесу ліквідації неплатоспроможного банку та виконання Фондом гарантування своїх зобов'язань (на прикладі АТ Банк «Фінанси та кредит»).....	60
Висновки до другого розділу.....	74
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	79
3.1. Міжнародний досвід систем гарантування вкладів	79
3.2. Методичні рекомендації оцінювання фінансової стійкості банку в умовах асиметрії інформації.....	92
3.3. Пропозиції та рекомендації з подальшого вдосконалення діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.....	105
Висновки до третього розділу.....	112
ВИСНОВКИ.....	115
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	124
ДОДАТКИ.....	134

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Розвиток економіки України багато в чому залежить від ефективності роботи банківської системи, головним ресурсом якої виступають вклади фізичних осіб. Поступове розширення кола вкладників та залучення додаткових фінансових ресурсів фізичних осіб до банківської системи має стати пріоритетним напрямком розвитку економіки України. Однією з головних складових забезпечення стабільної діяльності банків та підвищення довіри населення до банківської системи, поряд з економічними умовами, є поєднання якісного банківського нагляду з ефективною системою гарантування вкладів, прозорою системою звітності та врегульованою нормативно-правовою базою. У такій ситуації актуальне питання розвитку системи гарантування вкладів, головна мета якої – забезпечити довіру громадськості до української банківської системи та, врешті-решт, запобігти масовій банківській кризі.

Дослідженням питання функціонування ефективної системи гарантування депозитів присвячені роботи таких вітчизняних та зарубіжних науковців, як Г. Десмонд, Р. Келі, П. Роуз, К. Гавальд, Ж. Стуфле, К. Гейгер, Ж. Сабурен, О. Анікін, В. Віноградов, А. Вішневський, О. Бакун, С. Тігіпко, О. Іщенко, С. Аржевітін, С. Безвух, Л. Волощенко, Н. Горбач, З. Сороківська, В. Базилевич, С. Волосович, М. Алексеєнко, В. Жупанін, Т. Мазур. Незважаючи на велику кількість існуючих робіт проблеми розвитку державної системи гарантування вкладів залишаються актуальними і потребують подальшого дослідження (особливо в питанні удосконалення системи у період сучасної фінансової кризи).

Мета дипломної роботи полягає у розвитку концептуальних основ системи гарантування вкладів в Україні у межах діючого законодавства в сучасних умовах через порівняння зарубіжного досвіду ровинутих країн.

Реалізація поставленої мети обумовила необхідність вирішення в роботі

таких завдань:

- проаналізувати основні економічні передумови розвитку систем гарантування банківських вкладів та їх сутність в Україні;

- відобразити основну класифікацію існуючих світових систем гарантування вкладів;

- розглянути нормативно-законодавчу базу щодо діяльності фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

- дослідити сучасний стан і основні проблеми банківських установ України;

прослідкувати як реалізуються функції системи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в сучасних умовах;

- розглянути процес ліквідації неплатоспроможного банку та виконання Фондом гарантування своїх зобов'язань (на прикладі АТ Банк «Фінанси та кредит»);

- порівняти досвід розвитку фондів гарантування вкладів фізичних осіб в розвинутих країнах ;

- винести основні пропозиції та рекомендації з подальшого вдосконалення діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Об'єктом дослідження є процеси формування та розвитку системи гарантування вкладів в Україні.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти щодо вдосконалення роботи систем гарантування вкладів в Україні в межах діючого законодавства в сучасних умовах.

Методи дослідження. Методологічну основу дипломної роботи складають фундаментальні положення та прикладні інструменти, напрацьовані в межах теорії фінансів, банківської справи, банківського та фінансового менеджменту, аналізу банківської діяльності, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань аналізу та удосконалення діяльності систем гарантування вкладів.

У процесі дослідження використовувалися такі загальнонаукові методи пізнання, як: теоретичне узагальнення, порівняння, групування та систематизація, системного аналізу, логічне узагальнення, а також графічний метод.

Інформаційною базою дослідження є чинні законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність банків та системи гарантування вкладів, офіційні матеріали Державної служби статистики України, Національного банку України, Асоціації українських банків, Незалежної асоціації банків України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, публічна фінансова та внутрішня управлінська звітність банків, праці вітчизняних і зарубіжних науковців з питань формування та удосконалення системи гарантування вкладів.

Наукова новизна одержаних результатів. Незважаючи на певні успіхи діючої системи гарантування вкладів в Україні, не відбулося суттєвого зміцнення довіри населення до банківських установ через низку недоліків, пов'язаних з недостатнім фінансуванням Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі ФГВФО) та нераціональним використанням вже акумульованих коштів.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у поглибленні існуючих та обґрунтуванні нових науково-методичних та практичних рекомендацій щодо розвитку національної системи гарантування вкладів.

ВИСНОВКИ

Система гарантування банківських вкладів - це комплекс заходів, спрямованих на захист вкладів і забезпечують їх гарантований повернення в повному обсязі (або частково) в разі банкрутства фінансової установи.

В основному визначають три причини використання в тій чи іншій формі системи гарантування вкладів :

- захист дрібних вкладників;
- забезпечення ясних правил, відповідно до яких функціонують фінансові установи, а також правил їх ліквідації;
- забезпечення допомоги фінансовій системі в стабілізації шляхом встановлення механізму, стимулюючого нормальну банківську практику.

ФГВФО заснований з метою захисту прав та законних інтересів вкладників банків і виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

ФГВФО розпочав свою діяльність з підписанням 1998 році Президентом України Указу «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків», яким було затверджене Положення про порядок створення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, формування та використання його коштів.

20 вересня 2001 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб», який набув чинності 24 жовтня 2001 року. Основним завданням ФГВФО є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку. Мінімальний розмір граничної суми відшкодування закріплено на рівні 200 тисяч грн.

Проведений аналіз основних видів систем гарантування вкладів дає змогу стверджувати, що видів систем захисту вкладів багато і кожен вид має свої особливості, переваги та недоліки. Існуючі підходи до класифікацій систем

гарантування вкладів не розкривають у повній мірі всі класифікаційні ознаки існуючих видів страхування депозитів, що обумовлює потребу подальшого розвитку даного напрямку дослідження.

Вітчизняна система гарантування вкладів з прийняттям Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» у 2012 році суттєво наблизилась до світових стандартів ефективності гарантування депозитів. З проведенням реформування української системи гарантування вкладів фізичних осіб розширились повноваження ФГВФО, підвищилась якість інституційних та організаційних засад функціонування системи гарантування вкладів.

Банківська система України сьогодні знаходиться в нестабільному стані і вимушена працювати в умовах політичної, фінансово-економічної і банківської криз. Для економіки України, і особливо для діяльності комерційних банків, 2014-2015 роки були досить важкими.

Факторів такої негативної ситуації декілька. По-перше, це економічна та політична ситуацію в Україні загалом та в окремих її регіонах, в яких банки здійснюють свою діяльність. По-друге, існують фактори, пов'язані з діяльністю позичальників, що спричиняють до неможливості, а подекуди до небажання, повертати кредити.

Реальний наявний дохід населення зкожним роком лише знижується, що звичайно, негативно відбивається на їхній фінансовій спроможності.

Окрім фінансової спроможності населення, загрозами соціального середовища є низький рівень довіри населення до банків; недостатній рівень фінансової освіченості населення, що стримує користування банківськими послугами; недостатній рівень захисту споживачів банківських послуг.

Розглядаючи депозитний ринок України в даний період, варто зазначити зменшення обсягу депозитів, що стало першим сигналом погіршення ліквідності як окремих банків, так і банківської системи загалом. Це зменшення призвело до різкого погіршення платоспроможності та ліквідності окремих вітчизняних банків.

За даними Національного банку України, за сім місяців 2016 року загальний збиток діючих банків України скоротився у 3.3 рази порівняно з аналогічним періодом минулого року та становить 9.3 млрд. грн. Станом на 01 серпня 2015 року збиток банків становив 30.2 млрд. грн.

Зниження обсягу збитків відбулося виключно за рахунок зменшення відрахувань резерви під активні операції, оскільки найбільші банки здійснили доформування резервів за результатами діагностики в 2015 році.

Разом з тим, фінансовий результат роботи банків до відрахування в резерви та сплати податків у поточному році на 60% нижчий, ніж у минулому і становить 13.9 млрд. грн. проти 34.4 млрд. грн. у 2015 році

Основними причинами зниження результативності роботи банківської системи стали подальше скорочення доходів при зростанні окремих статей витрат (процентні та адміністративні). Доходи банківської системи за січень-липень 2016 року порівняно з відповідним періодом 2015 року зменшилися на 13% та становили 101.6 млрд. грн.

За період 2008-2016 рр. кількість діючих на території України банків коливається: спочатку зростає, потім дещо знижується і протягом 2011-2013 рр. залишається незмінною – 176, проте після 2014 р. кількість знову зменшується на 01.01.2016р. становить уже лише 117 банків.

Підвищення ефективності діяльності банків є необхідною передумовою подальшого розвитку банківської системи України, а пошук шляхів її стабілізації зумовлює необхідність створення дієздатних програм та проектів.

Вагому роль у підтримці певного рівня довіри населення до банківської системи відіграє сформована в Україні система гарантування вкладів фізичних осіб. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, спільно з Національним банком України, виробляє спільні заходи, спрямовані на упередження або мінімізацію потенційних ризиків у діяльності банківської системи, а також вдосконалює шляхи виведення неплатоспроможних банків з ринку. Якщо проаналізувати динаміку банків-учасників ФГВФО (а нагадаємо, що участь банків є обов'язковою), то станом на 01 листопада 2016 року кількість банків-учасників

ФГВФО становить 101. В той час як на початку 2015 року їх було ще 161 учасник, тобто майже за два роки їх кількість скоротилась на 60 банків. Причому протягом цих двох років ми бачимо постійне зниження кількості банків. Зменшення кількості банків-учасників системи страхування депозитів негативно впливає на нарощування фінансових ресурсів ФГВФО, а точніше навпаки суттєво скорочує фінансові ресурси ФГВФО, оскільки менше банків сплачують початкових та регулярних внесків. Недостатній обсяг фінансових ресурсів суттєво скорочує можливості ФГВФО в напрямі поступового підвищення рівня страхового захисту вкладників, а отже навпаки сприяє зниженню рівня цього захисту. Проте ФГВФО може повністю відповідати за зобов'язаннями перед тією кількістю банків, котрі є його учасниками.

Фінансові ресурси ФГВФО приймають різні значення. Так, найбільшу суму вони склали на початок року на 01.01.2016 р. – 14084,40 млн.грн., а найменшу зараз – на 01.10.2016р. – 6600,3 млн.грн., що знову ж таки підтверджує зменшення кількості банків – учасників фонду і зменшення коштів, котрі вони вносять у ФГВФО як внески. Крім того це свідчить про відсутність коштів в ФГВФО, оскільки за незначний проміжок часу збанкрутіло занадто багато банків, вкладникам яких ФГВФО виплачує компенсації.

Звісно, негативним є взагалі сам факт наявності та збільшення неплатоспроможних банків, котрі збанкрутіли та неспроможні повернути вклади своїм клієнтам. Проте факт збільшення виплат ФГВФО свідчить про виконання ним своїх прямих обов'язків та підтвердженням того, що депозити українських вкладників під надійним захистом.

Для прикладу того як ФГВФО виконує свої зобов'язання в дослідженні було розглянуто АТ Банк «Фінанси та Кредит» — колишній український комерційний банк. У своїй діяльності банк виділяв три основні спрямованості: надання банківських послуг фізичним особам, банківське обслуговування корпоративних клієнтів, здійснення банкнотних і міжбанківських операцій.

Проте з початку 2015 року банк почав накопичувати заборгованість перед вкладниками, запропоновані НБУ заходи стабілізації не врятували ситуацію.

17 вересня 2015 року Національний банк України відніс ПАТ "Банк "Фінанси та Кредит" до категорії неплатоспроможних, а 18 грудня цього ж року прийняв рішення про відкликання ліцензії та ліквідацію банку.

Варто сказати, що АТ Банк "Фінанси та Кредит" — був одним з лідируючих по Україні банків у сфері міжбанківських та банкнотних операцій. І ще до 3-го кварталу 2015 року знаходився в першій групі банків України відповідно до класифікації НБУ.

Якщо досліджувати діяльність Банку з 2014 року, то чітко спостерігається тенденція невиконання АТ Банк "Фінанси та Кредит" економічних нормативів достатності капіталу та ліквідності. Не виконується норматив достатності регулятивного капіталу, що свідчить про нездатність Банку своєчасно і в повному обсязі розраховуватися за своїми зобов'язаннями, котрі впливають з торговельних, кредитних або інших операцій грошового характеру. Недотримання цього нормативу також свідчить про невиконання банком однієї з найголовнішої його функції – захисної.

АТ Банк "Фінанси та Кредит" не виконує також і нормативи ліквідності на всі дати. В цьому випадку можна сказати, що діяльність АТ Банк "Фінанси та Кредит" піддалася ризику ліквідності, тобто ризику того, що банк не зможе розрахуватися в строк за власними зобов'язаннями у зв'язку з неможливістю за певних умов швидкої конверсії фінансових активів у платіжні засоби без суттєвих втрат.

З початку 2015 року АТ Банк «Фінанси та кредит» показує збиткову діяльність і вже по результатам першого кварталу 2015 року результат його діяльності – збиток в розмірі 715777 тис.грн. Найбільший збиток від своєї діяльності Банку показав за перший квартал 2016 року – 9541188 тис.грн.

Проте саме на прикладі АТ Банк «Фінанси та кредит» ми можемо чітко прослідкувати виконання ФГВФО своїх зобов'язань, так як вкладники Банку продовжують отримувати свої кошти. Причому в період здійснення Тимчасової

адміністрації виплати здійснюються повністю за рахунок коштів цільової позики Фонду, а не за рахунок коштів АТ Банк «Фінанси та кредит». Звичайно сума виплат в період ліквідації вже значно більша, ніж та, що була виплачена в період тимчасової адміністрації. А саме, за період тимчасової адміністрації вкладникам було виплачено коштів на суму 15787692 тис.грн., а за період ліквідації АТ Банк «Фінанси та кредит», котрий нагадаємо розпочався 18 грудня 2015 року на суму 20140302 тис.грн. і ця сума з кожним місяцем зростає, оскільки ФГВФО продовжує виплачувати вкладникам АТ Банк «Фінанси та кредит» їх кошти.

Вцілому результати проведеного аналізу сучасного стану та розвитку банківської системи України свідчать про наявність у банків певних проблем, зокрема з ліквідністю та прибутковістю, що вкрай негативно впливає на забезпечення безперервності перебігу відтворювальних процесів банківських установ і водночас обмежує їхні можливості щодо інвестування коштів в економіку країни й забезпечення тим самим безперервності відтворення на усіх його стадіях. ФГВФО на сучасному етапі розвитку банківської системи відіграє одну з вирішальних ролей, оскільки саме він гарантує повернення коштів фізичним особам вкладникам і їх впевненість у збереженні їхніх коштів.

У більшості економічно розвинених країн світу одним з найбільш значущих джерел інвестицій є кошти фізичних осіб. Розширення їх використання являє собою один із ефективних способів залучення додаткових коштів в реальний сектор економіки країни. Введення системи страхування вкладів покликане сприяти підвищенню привабливості для фізичних осіб збереження власних заощаджень у банках та фінансово-кредитних установах.

В переважній більшості країн світу (у таких країнах як Канада, США, Великобританія, Японія та Болгарія) ССВ створені державою, а участь у них для банків носить обов'язковий характер.

Проблема забезпечення та зміцнення фінансової стійкості банків - не породжена сьогоднішнім, вона має корені й у минулому, складна та до кінця не розв'язана. Вона є у розвинутих країнах ринкового типу, набула

загальнонаціонального значення і для України, що значною мірою зумовлено специфікою розвитку вітчизняних банків. Зокрема, порівняно короткий період їх діяльності, необхідність працювати в умовах підвищеного ризику, що пов'язано з економічною та політичною нестабільністю у країні, а також порівняно з банками провідних ринкових країн незначні обсяги власного капіталу. Саме тому ефективне управління і забезпечення власної фінансової стійкості має бути обов'язком та основним стратегічним завданням кожної банківської установа.

Підвищення довіри до банків – це актуальне та нагальне завдання загальнодержавного значення. Світова фінансова криза та недосконалість банківської системи показали значну актуальність існування системи страхування депозитів. Функціонування ефективної і стабільної системи гарантування та страхування депозитів у разі банкрутства "хворого", неплатоспроможного або слабкого банку підтримує надійність та фінансову стійкість усієї банківської системи. Саме тому потрібно вдосконалювати систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні, і це буде покладено в основу наших подальших наукових досліджень.

Проаналізувавши дані по основних банках України та порівнявши ситуацію з іноземними банками, слід виділити основні причини низького рівня транспарентності в оцінюванні фінансової стійкості банків в Україні:

- недосконалість транспарентних вимог НБУ;
- різний ступінь деталізації інформації по банках, що впливає на індекс їх інформаційної прозорості;
- недостовірність інформації;
- протиріччя щодо розкриття інформації

Таким чином, для забезпечення фінансової стійкості і стабільності банківських установ слід виділити наступні напрямки, реалізація яких залежить від рівня досягнутих індикаторів, а саме: підтримку ціни грошових ресурсів відповідно до дохідності вкладень у реальне виробництво; диверсифікацію структури банківської системи як на державному, так і на регіональному рівні,

тобто забезпечення відповідності структури банківської системи структурі реального сектору економіки шляхом формування системи різних за розміром банківських установ, розвитку банківської інфраструктури, розташування банківських установ за принципом близькості до клієнта; координацію грошових потоків з виробничими потоками, виходячи з того, що основні виробничі сили, виробничий апарат та інші джерела економічного зростання в регіонах; надання комплексу формальних інституціональних обмежень вітчизняним банківським установам; можливості для мобільної адаптації до постійно змінюючихся зовнішніх умов економічного розвитку держави та світової спільноти, а також специфіки неформальних позицій, забезпечення транспарентності діяльності кожного банку, особливо філій.

В кожній країні системи гарантування вкладів мають свої проблеми та позитивні результати. В Україні також є ряд проблемних аспектів в роботі системи гарантування вкладів, але разом з тим в Україні страхування банківських вкладів має всі перспективи для подальшого розвитку. Для цього необхідно:

- розширити повноваження ФГВФО;
- систему гарантування вкладів слід зорієнтувати на захист інтересів як фізичних, так і юридичних осіб;
- зростання розміру відшкодування банківських вкладів прив'язувати до ВВП на душу населення;
- встановити диференційований розмір регулярних внесків банків до фонду залежно від ризиковості їх діяльності;
- встановити участь НБУ у формуванні доходів фонду в розмірі 20% суми перевищення кошторисних доходів над кошторисними витратами, затверджений на поточний бюджетний рік;
- встановити плату за користування тимчасово вільними залишками коштів фонду на рівні плати за використання бюджетних коштів комерційними банками.

Так, в Україні є перспективи в розвитку страхування депозитів, якщо буде враховано попередні помилки та використано досвід більш розвинутих в галузі страхуванні країн.

Аналіз зарубіжної практики дозволяє зробити наступний висновок: аби ССВ було ефективним, воно повинно бути частиною ефективної системи забезпечення фінансової безпеки держави, яка підкріплюється сильним пруденційним регулюванням і наглядом, адекватною законодавчою базою і механізмом її реалізації, а також відповідним рівнем бухгалтерського обліку та встановленим порядком розкриття інформації. Виконання перерахованих умов стає можливим якраз при наділенні органу, керуючого ССВ належними публічно-правовими повноваженнями. Даний підхід міститься і в «Рекомендаціях щодо створення ефективних систем страхування вкладів», які прийняті робочою групою Форуму фінансової стабільності. Результатом застосування комплексного і виваженого підходу до створення системи гарантування вкладів стає зниження її ризиків та збереження її фінансової життєздатності в довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Реверчук С.К. Сутність, причина та наслідки банківських криз / С.К. Реверчук, О.В. Галушак // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2009. – С. 107-110.
2. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. Режим доступу :http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123133
3. Економічні науки / Банки та банківська система. к.е.н., доцент Поліщук О.А., Крижанівська О.В.. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, Україна. Особливості здійснення фінансової діяльності комерційних банків в посткризовий період. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2011/Economics/4_82261.doc.htm.
4. Крилова В.В. Основні засади створення «бідж-банку» в Україні / В.В. Крилова, М.В. Ніконова // Вісник Української академії банківської справи. – 2010. - №1. – С.95-102
5. Виноградов А.В. Основные модели построения системы гарантирования вкладов в мире // Деньги и кредит. - 2008. - №6. - С. 62-67.
6. Пащенко Н. И. Страхование вкладов как фактор роста инвестиционных возможностей коммерческих банков / Н. И. Пащенко, С. Н. Пащенко // Финансы, денежное обращение и кредит. –2009. – № 3(32). – С. 151–157.
7. Огієнко В.І. Світовий досвід гарантування депозитів населення (на прикладів США і Німеччини) / В.І.Огієнко // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. – Львів, 2002. – Вип. 6 (37): Транскордонне співробітництво, ринкова інфраструктура та фінансово-інвестиційна діяльність. – С. 296-313.

8. Система гарантування вкладів в Україні: Монографія / За заг. ред. д-ра екон. наук Т. С. Смовженко. – Львів. : Львівський банківський інститут НБУ, 2004. – 255 с.

9. Постанова НБУ №361 Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України від 02.08.2004р. (із змінами, внесеними згідно з Постановою Національного банку № 255 від 21.06.2012р). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04>.

10. Мазур Т. Діяльність фонду гарантування банківських вкладів: зарубіжний досвід і пропозиції для України // Підприємництво, господарство і право.-2007.-№ 2. - С.95-98

11. Бобиль В. Удосконалення системи гарантування вкладів в умовах сучасної фінансової кризи // Вісник НБУ.Фінансовий ринок. – 2012. – С.24-29

12. Бибик С. П. Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання / С. П. Бибик, Г. М. Сюта; За ред. С. Я. Єрмоленко. – Харків : Фоліо, 2006. – 623 с.

13. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728с.

14. Огієнко В. Страхування вкладів як інструмент зміцнення банківської системи України / В. Огієнко // Регіональна економіка. – № 1. – 2002. – С. 241–248.

15. Смовженко Т. Розвиток національної системи гарантування вкладів фізичних осіб: застосування передових принципів та методів / Т. Смовженко, І. Серветник // Банківська справа. – 2012. – № 5. – С. 59–75

16. Пашнева В. А. Правова природа страхування банківських вкладів // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки». – 2011. – Том 24 (63). – № 2. – С. 110-114.

17. Адамчук Н. Г. Международная практика страхования депозитов / Н. Г. Адамчук, В. И. Зимовцев // Стра- ховое дело. – № 5. – 2007. – С. 7–13.

18. Волошин І. І. Аналіз грошових потоків комерційного банку/ І. І. Волошин //Вісник Національного банку України. — 2003. — № 2. — С.46-49.
19. Дзюблюк О. В. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів : монографія / О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Г. Р. Балянт, Ю. М. Галіцейська, Н. Д. Гандзола; ред.: О. В. Дзюблюк; Терноп. нац. екон. ун-т. — Т. : Астон, 2012. — 357 с.
20. Банківське регулювання і нагляд: методологія та практика: монографія / за ред. проф. Коваленко В.В. — Одеса: Атлант, 2013. — 514 с.
21. Діяльність банків у забезпеченні сталого розвитку фінансового ринку України : монографія // за ред. проф. Коваленко В.В. — Одеса: Атлант, 2014. — 381 с.
22. Молодіко, К. Проблема морального ризику у правовідносинах із гарантування банківських вкладів / К. Молодіко // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 6. – С. 23–27.
23. Турбанов А. В. Финансово-правовые основы создания и функционирования системы страхования банковских вкладов в Российской Федерации : автореф. дисс. на соискан. научн. степени докт. юрид. наук : спец. 12.00.14 / Турбанов Александр Васильевич. – М., 2004. – 47 с.
24. Закон України Про систему гарантування вкладів фізичних осіб від 23.02.2012 № 4452-VI. Редакція від 19.11.2016. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>
25. Копелюк О. І., Музичка О.М.. Банківські операції. 2-ге вид. випр. і доповн. Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 536 с.
26. Операції комерційних банків : навчальний посібник. – Єпіфанов А.О., Маслак Н.Г., Сало І.В. – Суми : Університетська книга, 2007. – 523 с.
27. Волосович С. В. Еволюція систем страхування депозитів [Електронний ресурс] / С. В. Волосович // Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2012_19_1/Volosovy.pdf. - Назва з екрану.
28. Ходачник Г. Э. Страхование депозитов: зарубежный опыт и

возможности его применения в России / Г.Э.Ходачник // Фининсы. – 2001. – № 11. – С. 62-65.

29. Про Національний банк України [Електронний ресурс] : закон України від 20.05.1999, №679–Х / Офіційний сайт ВР України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.

30. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс] : Інструкція, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0841-01>.

31. Банківський нагляд : навч. посіб. / [В.І. Міщенко, А.П. Яценюк, В.В. Коваленко, О.Г. Коренева] ; за ред. Міщенко В.І. – К. : Знання, 2004. – 406 с.

32. Коваленко В.В. Банківське регулювання і нагляд: методологія та практика: монографія / За ред. В.В. Коваленко. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2013. – 491 с.

33. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. [Електронний ресурс] .Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua>

34. Положення "Про порядок визначення банків – агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб", затверджене рішенням адміністративної ради Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 25.10.2003 № 28(із змінами та доповненнями) // Офіційний Вісник України. – 2004. – № 4. – ст. 185.

35. Положення "Про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладями фізичних осіб", затверджене рішенням адміністративної ради Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 12.02.2002 № 2 (із змінами та доповненнями) // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 11. – ст. 546.

36. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів [Текст] : монографія / [О.В. Дзюблюк та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О.В. Дзюблюка ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Т. : Астон, 2012. – 357 с.

37. Кузнецова С.А. Банківська система : практикум [Текст] : навч. посіб. / С.А. Кузнецова, З.С. Пестовська ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ, 2014. – 346 с.
38. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
39. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків: Постанова Правління НБУ № 279 від 06.07.2000 р. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
40. Колісник М.Б. Банківська система України як учасник глобалізаційних процесів / Колісник М.Б. // Науковий вісник НЛТУ України : збірник науково-технічних праць. – 2011. – № 21.2. – С. 226-230.
41. Мрочко М. Причини втрати та шляхи відновлення довіри до банківської системи України / Мрочко М., Тихан Ю. // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – №19.- С. 379-386
42. Офіційний сайт АТ Банку «Фінанси та кредит». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://fcbank.com.ua>
43. Офіційний сайт Державної комісії з питань регулювання ринків фінансових послуг. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http:// www.ufin.com.ua/](http://www.ufin.com.ua/).
44. Офіційний сайт Асоціації українських банків [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.aub.com.ua/> .
45. Офіційний сайт ПАТ КБ Приватбанк. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://privatbank.ua>
46. Офіційний сайт АТ КБ Ощадбанк. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.oschadbank.ua/ua/>
47. Офіційний сайт ПАТ КБ Південний. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://bank.com.ua>
48. Офіційний сайт ПАТ КБ Альфа-банк. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://alfabank.ua>

49. Примостка Л. О. Управління банківськими ризиками : навчальний посібник / Л. О. Примостка; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. — К.: КНЕУ, 2007. — 600 с.

50. Коваленко В.В. Реформування банківської системи України в умовах фінансових глобалізаційних викликів / В.В. Коваленко, О. С. Сергєєва // Міжвузівська науково-практична інтернет-конференція [Економіка і фінанси: аналіз тенденцій та перспективи розвитку] (20 жовтня 2014 року). — Днепропетровськ, 2014. — С.29-33.

51. Аналіз банківської діяльності [Текст] : навчальний посібник/ НБУ; ред. У. Я. Грудзевич. — К.: УБС НБУ, 2007. — 222 с. — (Сертифікований український банківський аудитор 4).

52. Аналіз банківської діяльності [Текст] : підручник/ Мін-во освіти і науки України, КНЕУ; ред. А. М. Герасимович. — К.: КНЕУ, 2005. — 599 с.

53. Банківські ризики : теорія та практика управління: монографія/ Л. О. Примостка, О. В. Лисенюк, О. О. Чуб; Мін-во освіти і науки України, ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». — К.: КНЕУ, 2008. — 456 с.

54. Бакун О. Гарантування вкладів – складова гарантії фінансової стабільності // Вісник НБУ. – 2008. – № 7. – С. 48–50.

55. Волосович С. Особливості й тенденції розвитку національної системи страхування банківських вкладів в умовах євроінтеграції / С. Волосович, В. Тринчук // Вісник НБУ. – 2009. – № 8. – С. 28–34.

56. Волошина О.В., Дідур С.В. Механізм функціонування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та напрямки його удосконалення // Економіка і регіон. – 2007. – № 4 (15). – С. 39–48.

57. Волосович С. Особливості й тенденції розвитку національної системи страхування банківських вкладів в умовах євроінтеграції / С. Волосович, В. Тринчук // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 8. – С. 28–34

58. Кожель Н. Моделі забезпечення державних гарантій прав вкладників // Регіональна економіка. – 2008. - №1. – С. 170-176.

59. Соколов Ю.А., Амосова Н.А. Система страхования банковских рисков. Научное исследование / Ю.А. Соколов, Н.А. Амосова. – М. : Издательство Элит, 2003. – 288 с.

60. Обзор экономических показателей, 14.11.2009 // Экономическая экспертная группа// [Электронный ресурс] – Режим доступа: www.budgetrf.ru/Publications/Magazines/EEG/EEG200811191618/world/EEG200811191618_000.zip.

61. Директива 94/19/ЄС Європейського Парламенту: Ради «Щодо схем гарантування депозитів» від 30 травня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.994_275.

62. Офіційний сайт Асоціації французьких банків (недержавна) // Сума страхового відшкодування // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.garantiedesdepots.fr/spip/spip.php?article48&id_rubrique=16

63. Офіційний сайт Федеральної асоціації німецьких банків (недержавна) // Мережа страхування банківських внесків // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.voeb.de/de/english/>.

64. Схеми страхування вкладів Гернси (Великобританія) // Система компенсації // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dcs.gg/about-the-scheme/>.

65. Офіційний сайт Корпорації страхування депозитів в Японії (федеральна) // Роль та функції системи страхування вкладів // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.dic.go.jp/english/e_seido/e_seido2005.pdf.

66. Рисін В.В. Аналіз діяльності системи гарантування депозитів у Польщі // В.В.Рисін // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. – Львів, 2002. – Вип.1 (32): Проблеми формування і реалізації політики сприяння розвитку підприємництва в Україні. – С.229-236.

67. Юлова Е.С. Страхование банковских вкладов граждан России и за рубежом / Е.С.Юлова // Актуальные проблем права: сб. научных трудов. – Вып.5 / [Под ред.Е.В.Протас]. – М.: МГИУ, 2006. – С.89-110.

68. Свечкіна А.Л. Розвиток системи страхування депозитів в Україні: досвід розвинених країн та використання його у вітчизняній практиці / А.Л.Свечкіна, Ю. Л. Мохова // Економічні науки. Фінанси та банківська справа. – 2010. - № 1. – с.145-149

69. Зверяков М.І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М.І. Зверяков, В.В. Коваленко, О.С. Сергєєва. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2013. – 522 с.

70. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України від 24.12.2015 (редакція від 16.01.2016). Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/911-19>

71. Азаренкова Г. М. Менеджмент фінансових потоків економічних агентів : монографія / Г. М. Азаренкова; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. — К., 2009. — 335 с.

72. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками / И.А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2005. – 600 с.

73. Васюренко О. В. Банківські операції: навч. посібник / О. В.Васюренко. — К: Знання, 2000. — 243 с.

74. Колодізєв О. М. Забезпечення умов стабільного функціонування банківського сектору України : монографія / О. М. Колодізєв, О. В. Бойко, І. О. Губарева, В. О. Дзеніс, В. В. Жуков, В. Ф. Колесніченко, І. Г. Курочкіна, О. В. Пересунько, Є. О. Полтавська, Ю. В. Прохорова. — Х. : ХНЕУ, 2010. — 310 с.

75. Енциклопедія банківської справи України / Редкол.: В.С. Стельмах (голова) та ін. — К.: Молодь, Ін Юре, 2001. — 680 с.

76. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] / Закон України від 07.12.2000 № 2121 / Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

77. Про порядок складання і оприлюднення фінансової звітності банків України [Електронний ресурс] / Інструкція, затверджена постановою Правління НБУ від 27.12.2007 № 480 — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

78. Сергєєва О. С. Економічна сутність грошових потоків та їх роль у функціонуванні банків / О. С. Сергєєва // Науковий вісник ОНЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія. — № 21 (173). — Одеса, 2012. — С.141-147.
79. Іщенко О. Перспективи розвитку вітчизняної системи страхування депозитів у світлі євроінтеграції // Вісник НБУ. — 2008. — № 5. — С.52–58.
80. Іщенко О. Чи захищений сьогодні український вкладник?// Вісник НБУ. — 2009. — № 10. — С. 44–50.
81. Кожель Н. Моделі забезпечення державних гарантій прав вкладників // Регіональна економіка. —2008. — № 1. — С. 170–176
82. Криклій А. Банківська система України в умовах розбалансування фінансових ринків: реалії та очікування// Економіка та держава. — 2010. — № 4. — С. 20–22.
83. Малік М. Захист заощаджень населення в банківській системі як напрям підвищення стабільності кредитних установ України / М. Малік, В. Харабара // Вісник КНУ ім. Шевченка. Сер.: Економіка. — 2010. — № 86-87. — С. 114.
84. Соколов Ю.А., Амосова Н.А. Система страхування банківських ризиків. Научное исследование / Ю.А. Соколов, Н.А. Амосова. — М. : Издательство Элит, 2003. — 288 с.
85. Тігіпко С. Система гарантування вкладів в Україні: сучасний стан і перспективні напрями розвитку // Вісник НБУ. — 2004. — № 8. — С. 4–5.
86. Вядрова І. Статистичні оцінки узгодженості між заощадженнями населення та їх коштами на депозитних рахунках у банках / І. Вядрова, І. Добровольська // Вісник Національного банку України. - 2011. -№ 5. - С. 358-37.
87. Бакун О. Гарантування вкладів – складова гарантії фінансової стабільності // Вісник НБУ. — 2008. — № 7. — С. 48–50.
88. Зубарев В. Банк і страхування: за і проти // Вісник НБУ. —2004. — №11. — с. 32-38

89. Фурман В. Світовий досвід комплексного страхування банківських ризиків// Банківська справа. – 2004. – №5. – с. 118-122.
90. Статистика індикаторів фінансової стійкості [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44575.
91. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): Монографія / О.І. Барановський. - К.: КНЕУ, 2004. - 759с.
92. Засади формування бюджетної політики держави: Монографія / За наук. Ред. М.М. Єрмошенка. - К.: НАУ, 2003. - 284с.
93. Коваленко В. В. Науково-методологічні основи фінансової стабільності системи та індикатори її оцінки / В. В. Коваленко // Фінанси України. - 2008- №7.-С. 111-122.
94. Шлемко В.Т. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення / В.Т.Шлемко, І.Ф.Бінько. - К.: НІСД, 1997. - 144с.